




VVE WG DV

BC Molsbroek
2016-iii-12

VVE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst




Agenda

Van start met de meetnetten. Monitoring van beleidsrelevante vlindersoorten in Vlaanderen	Wim Veraghtert
Pauze	
Over streepjescodes en Boswitjes (DNA-barcoding bij <i>Leptidea</i>): hoe, wat, waarom?	Kurt Jonckheere
Resultaten van het <i>Leptidea</i> pilootproject	Sylvain Cuvelier
Varia	

VVE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



Aanwezig

André Braeckman	Fonny Schoeters
Jurgen Couckuyt	Stef Spruytte
Sylvain Cuvelier	Omer Van de Kerckhove
Marc Gevers	Agnes Van Grimberge
Daniël De Backer	Michel Van Malderen
Ortwin Hoffmann	Wim Veraghtert
Kurt Jonckheere	Luc Verhelst
Boudewijn Maes	Tom Vermeulen
Matthias Poppe	Jacques Vervaeke
Pieter Vantieghem	Raphaël Windey
	Dave Maertens

VVE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



Geëxcuseerd

Roland De Mol
Jori Degrande
Marc Martens
Philippe Van de Velde

VVE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst






Van start met de meetnetten.

Monitoring van beleidsrelevante vlindersoorten in Vlaanderen

Wim Veraghtert

VVE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst

Van start met de meetnetten



Monitoring van beleidsrelevante vlindersoorten in Vlaanderen

Wim Veraghtert



natuurpunt  Studie

De meetnetten: het kader



- Soortgerichte monitoring opstarten in Vlaanderen voor Natura 2000-soorten en Vlaamse prioritaire soorten
- INBO: methodiek uitgetekend in 2014



Wat is een meetnet ?



- Alle populaties of steekproef
- Vaste cyclus (meestal om de 3 jaar)
- Gestandaardiseerde telmethode
- Bepalen van Vlaamse toestand en trend

Wat niet:

- Niet alle soortgroepen (vb. geen vissen, paddenstoelen, mossen, bijen, ...)
- Niet alle relevante soorten (zelf iets anders tellen mag!)
- Geen gebiedstrends (tenzij extra telinspanning)

Soortenmeetnetten 2016-2020



24 planten	11 dagvlinders
10 libellen	2 kevers
13 vleermuizen	2 spinnen
4 mollusken	algemene broedvogels (140 soorten)
4 zoogdieren	bijzondere broedvogels (70 soorten)
5 amfibieën	schaarse broedvogels (30 soorten)
2 sprinkhanen	watervogels (108 soorten)

Soortenmeetnetten 2016



11 planten	5 dagvlinders
3 libellen	1 kever
geen vleermuizen	1 spin
0 mollusken	algemene broedvogels (140 soorten)
0 zoogdieren	bijzondere broedvogels (70 soorten)
1 amfibie	watervogels (108 soorten)

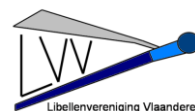
Soortenmeetnetten 2016-2020



- Gefaseerde opstart
- Bestaande meetnetten verdergezet
- Gestructureerd meetnet – inhaalslag
- Samenwerking

- 25 Jaar - PROVINCIAAL
LIKONA NATUUR-
CENTRUM

natuurpunt 

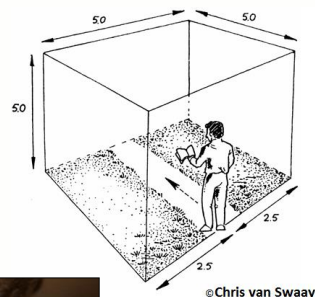


en veel lokale werkgroepen en vrijwilligers ...

Methodiek voor dagvlinders



- Route dagvlinders
- Eitelling Gentiaanblauwtje (*M. alcon*) & Bruine eikenpage (*S. ilicis*)



Dagvlinders



Verderzetting tellingen Gentiaanblauwtje

Nieuw op te starten:

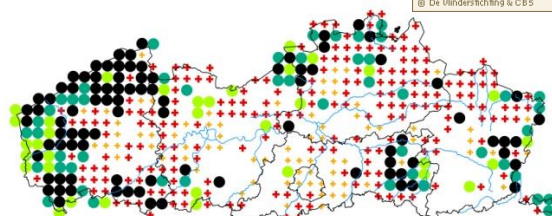
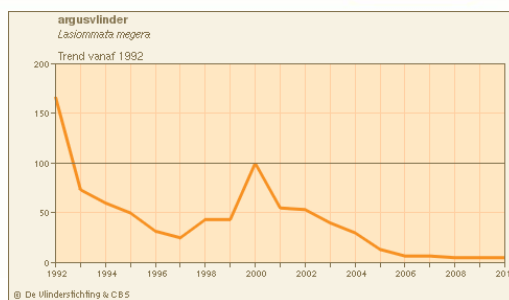
- Transecttellingen **Argusvlinder**, **Heivlinder**, **Kommavlinder**, **Veldparelmoervlinder**, **Grote weerschijnvlinder**, **Bruin dikkopje**, **Klaverblauwtje**, **Oranje zandoogje**, **Aardbeivlinder**
- **Eitellingen** **Bruine eikenpage**



Lasiommata megera Argusvlinder



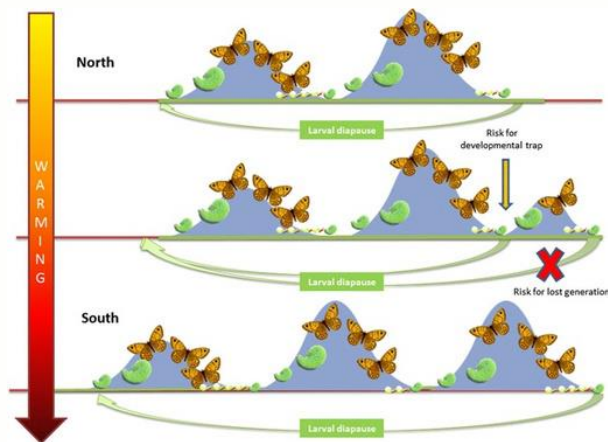
- Enigmatische soort met sterke achteruitgang in zowat hele West-Europese laagland



Lasiommata megera Argusvlinder

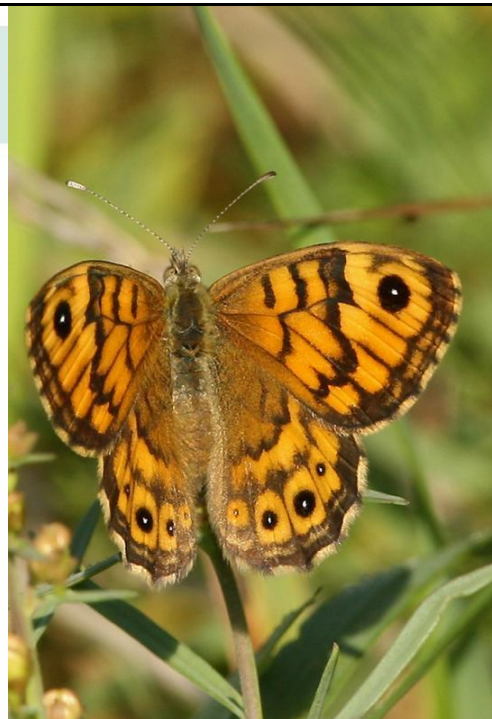


- Is dit een klimaatverhaal?



Lasiommata megera Argusvlinder

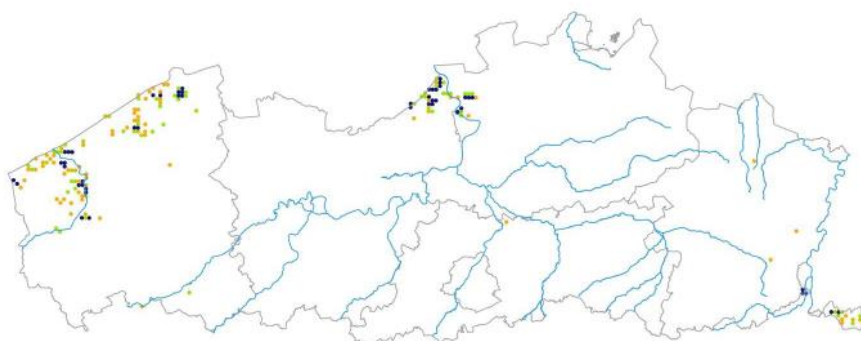
- 30 locaties geselecteerd verspreid over kust, Antwerps havengebied en Voerstreek.
- Cyclus van 3 jaar
- Jaarlijks 10 locaties geteld.
- 3 tellingen in mei; 3 tussen 20 juli en 20 augustus
- Start in 2016



Lasiommata megera Argusvlinder



• Voorkomen in Vlaanderen 2008-2013



Figuur 5 Verspreiding van de Argusvlinder in Vlaanderen in de periode 2008-2013.
Oranje: 1 individu, Groen: 2-4 individuen, Blauw: > 5 individuen.

Hipparchia semele Heivlinder



30 locaties
geselecteerd
verspreid over kust &
Kempen.

Jaarlijks 10 geteld.

3 tellingen tussen 20
juli en 20 augustus

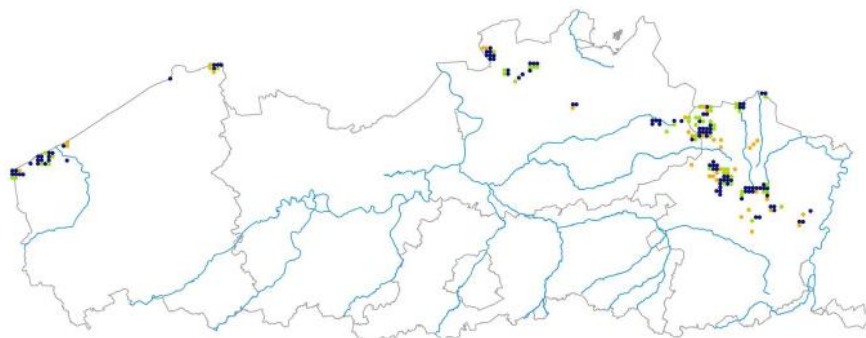
Start in 2016



Hipparchia semele Heivlinder



• Verspreiding in Vlaanderen



Figuur 8 Verspreiding van de Heivlinder in Vlaanderen in de periode 2008-2013.
Oranje: 1 individu, Groen: 2-4 individuen, Blauw: > 5 individuen.

Hesperia comma Kommavlinder



Integrale telling: 11 locaties in de Kempen

Jaarlijks 3 tellingen in augustus; start in 2016

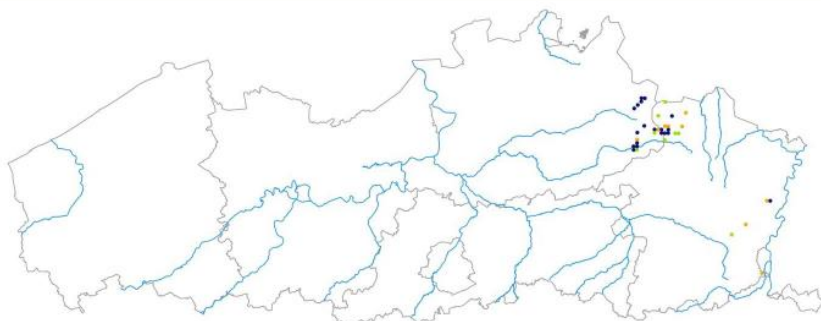


Figuur 10 Verspreiding van de Kommavlinder in Vlaanderen in de periode 2008-2013.
Oranje: 1 individu, Groen: 2-4 individuen, Blauw: > 5 individuen.

Melitaea cinxia Veldparelmoervlinder



- 'Integrale' telling: 10 locaties in de Kempen
- Jaarlijks 3 tellingen in mei; start in 2016



Figuur 12 Verspreiding van de Veldparelmoervlinder in Vlaanderen in de periode 2008-2013.
Oranje: 1 individu, Groen: 2-4 individuen, Blauw: > 5 individuen.

Maculinea alcon Gentiaanblauwtje

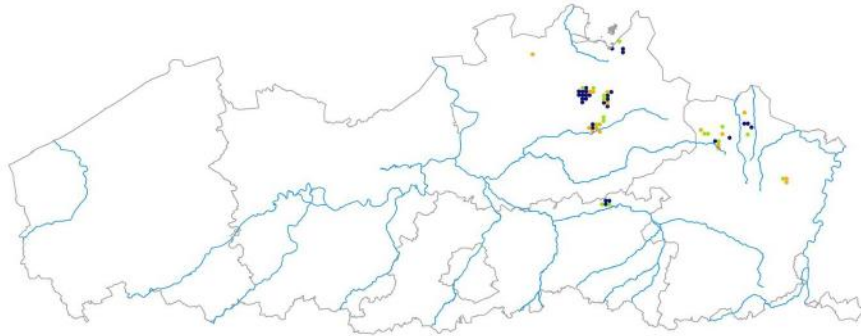
- Integrale telling: 7 gebieden
- Eitelling: éénmaal per jaar in augustus
- Start in 2016



Satyrium ilicis Bruine eikenpage



- Integrale monitoring: 13 locaties in de Kempen
- Eitellingen: jaarlijks één wintertelling; start in 2017



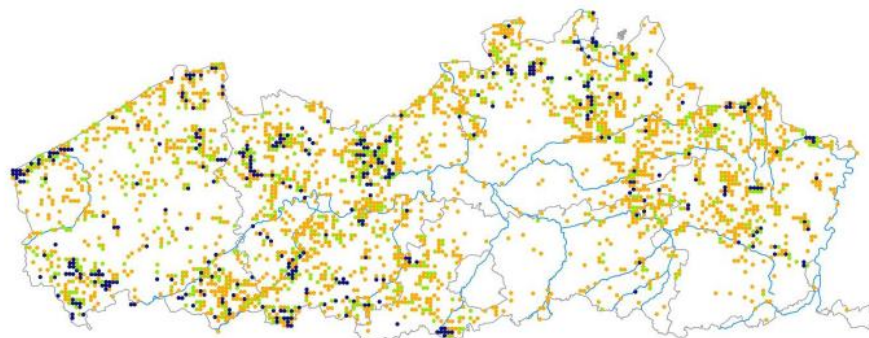
Figuur 13 Verspreiding van de Bruine eikenpage in Vlaanderen in de periode 2008-2013.
Oranje: 1 individu, Groen: 2-4 individuen, Blauw: > 5 individuen.

Pyronia tithonus Oranje zandoogje



- Steekproef: in totaal 60 hokken in cyclus van 3 jaar
- Transecttelling
- Vanaf 2017





Figuur 11 Verspreiding van het Oranje zandoogje in Vlaanderen in de periode 2008-2013.
Oranje: 1 individu, Groen: 2-4 individuen, Blauw: > 5 individuen.

Tabel 11 Te monitoren kilometerhokken voor het Oranje zandoogje in Vlaanderen en de verdeling van kilometerhokken over de jaren.

Jaar 1

DS6958, DS7864, DS8366, DS9329, DS9977, ES0124, ES1526, ES2336, ES2358, ES3325, ES3560, ES4238, ES4523, ES6226, ES6832, ES7736, FS3930, FS3988, FS5378, FS6357

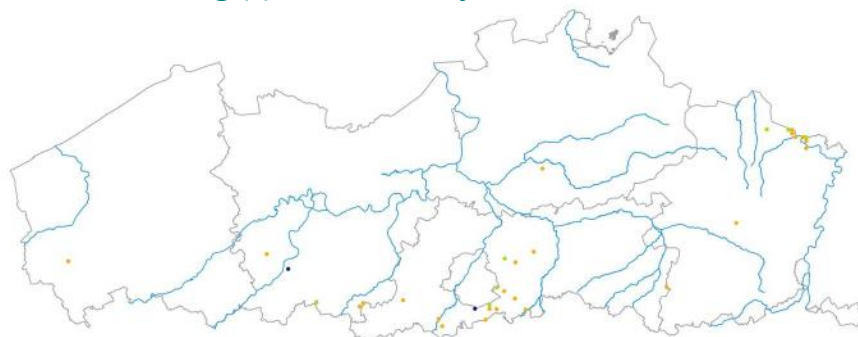
Jaar 2

DS7362, DS7758, DS7965, DS8732, DS9229, DS9232, ES1786, ES3123, ES3365, ES4158, ES4533, ES6460, ES6470, ES7638, FS2296, FS2797, FS3183, FS3591, FS7146, FT2506

Apatura iris Grote weerschijnvlinder



- Integrale telling in 9 gebieden
- Transecttelling (!) driemaal in juli; vanaf 2017



Figuur 7 Verspreiding van de Grote weerschijnvlinder in Vlaanderen in de periode 2008-2013.
Oranje: 1 individu, Groen: 2-4 individuen, Blauw: > 5 individuen.

Cyaniris semiargus Klaverblauwtje



- 1 locatie: Albertkanaal Lanaken
- Jaarlijks 6 x een transecttelling (vanaf 2017)



Erynnis tages Bruin dikkopje



- Integrale telling: 4 gebieden (Bilzen – Riemst – Lanaken)
- Jaarlijks 6x een transecttelling (vanaf 2017)



Pyrgus malvae Aardbeivlinder



- Integrale telling: 4 gebieden
- Jaarlijks 3x een transecttelling (vanaf 2017)



Meetnetten.be

INSTITUUT
NATUUR- EN BOSONDERZOEK

Home Projecten Locaties Mij Meetnetten.be

Wim Veraghtert

Heivlinder

coördinator

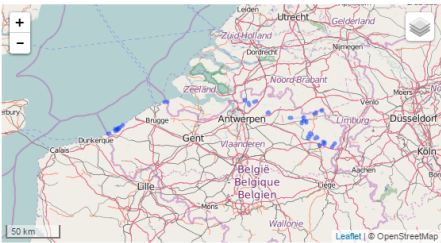
Overzicht Locaties Gebruikers Werkpakketten Taken Bezoeken Waarnemingen Aanmeldingen Export

Eigenschappen

protocol	vinders transecten
primaire soort	Heivlinder - Hipparchia semele
secundaire soorten	
Coördinatoren	Hannes Ledegen e-mail: hannes.ledegen@natuarpunt.be Wim Veraghtert e-mail: wim.veraghtert@natuarpunt.be

Beschrijving

niet ingesteld



Links

- geen

- www.meetnetten.be

Zin om mee te tellen?



- Iedereen
- Basis soortenkennis
- Opleidingen voorzien
- Geef je naam op aan ?
of via www.natuurpunt.be/meetnetten
- Meetnetcoördinator wim.veraghtert@natuurpunt.be

Dank



INSTITUUT NATUUR- EN BOSONDERZOEK

- Fotografen: Hugo Willockx, Marcel Bex, Kevin Feytons, Pieter Vantieghem, Theo Geuens, Ilf Jacobs, Tobias Ceulemans, Marc Herremans, Peter van der Schoot, Leo Janssen, Gilbert Loos, Paul Wouters & Diane Appels.
- Vragen?



Pauze

VE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



Over streepjescode en Boswitjes. (DNA barcoding bij *Leptidea*): hoe, wat, waarom?

Kurt Jonckheere

VE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



Over streepjescode en Boswitjes.

(DNA barcoding bij *Leptidea*): hoe, wat, waarom?

[pdf](#)

WE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



Resultaten van het *Leptidea* piloot project

Sylvain Cuvelier

WE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



Resultaten van het *Leptidea* piloot project

Komt beschikbaar
voor leden van VVE WG DV
na presentatie in Wageningen

VVE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



Varia

- * Benelux website
- * Agenda
- * Flieflotter2016
- * Jura 3-6 juni

VVE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



Benelux website



Evolutie van de website

1. **Tik- en lay out-fouten.**
Bedankt voor de meldingen
2. Frans Cupedo, mail 18 februari

**Een geweldige website. Zelden zo volledige informatie
bijeengezien. Een groot compliment!**

Hartelijke groet,
Frans

VVE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst





VVE WG DV Voorjaar data



1 iv	Wageningen	5 presentaties door Dave, Jurgen, Laurian, Pieter en Sylvain
15 v	Wachtebeke	<i>A. paphia</i> rupsen
3-6 vi	Doubs	<i>C. hero</i> & <i>L. helle</i>

VVE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



VVE WG DV Najaar data



10 september	2 reisverslagen	
8 oktober	project <i>Leptidea</i>	Journal Club
12 november	DS project Jurgen	project <i>P. malvae</i>
17 December	Jura	Flieflotter2016

VVE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



Durme- Schelde project Agenda



Zaterdag 23 iv	Dagvlinderwandeling	omgeving Kastel
Zondag 15 v	Rupsen Keizersmantel	Puyenbroek Wachtebeke
Zondag 19 vi	Koevinkje	Schelde D'monde - Temse
Zaterdag 25 vi	Koevinkje	Schelde D'monde – Temse
Zondag 17 vii	Grote weerschijnvlinder Kleine ijsvogelvlinder lepenpage	bossen van Berlare. i.s.m. VZW Durme NP
Zondag 14 viii	Hooibeestje	Schelde D'monde - Temse

VVE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



VVE WG DV Flieflotter2016

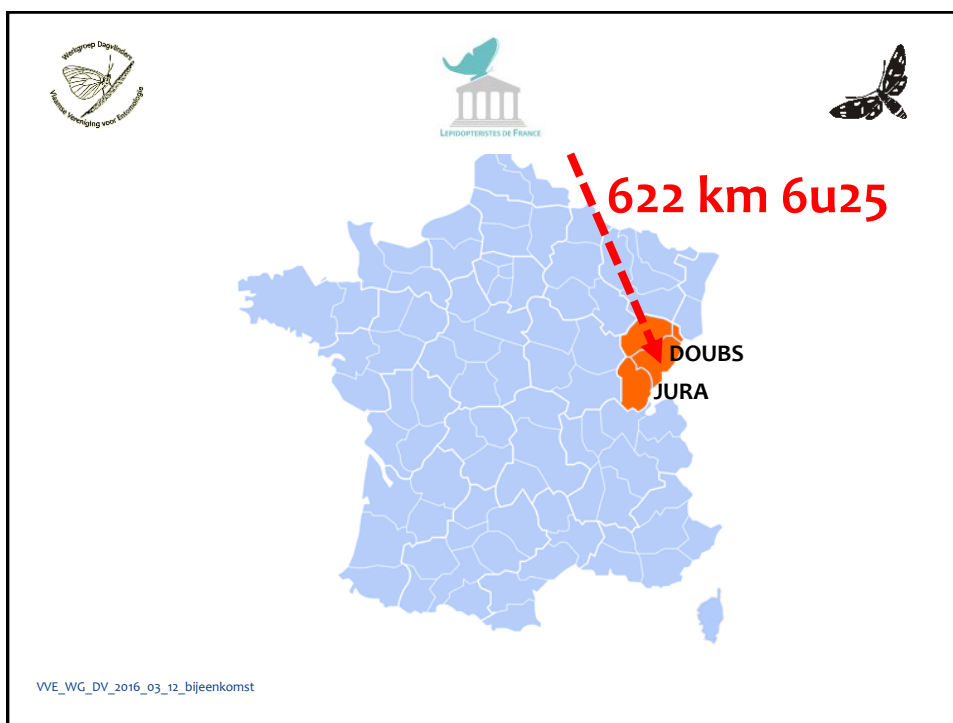


Behouden van 2 quoteringen informatief (1-10) – creatief (1-10)

- **Categorie 1** Creatief (geen invloed informatieve punten)
- **Categorie 2** Informatief (geen invloed creatieve punten)
- **Categorie 3** Eerste stadia (Σ info/creatief)
- **Categorie 4** A. levana, Landkaartje. (Σ info/creatief)
- **Categorie 5** Dagvlinders W-Palearctisch gebied (Σ info/creatief)

- **Geen 2 x dezelfde winnaar** én in volgorde (1→2→3→4→5)
- **Jaartal** foto niet van tel wanneer foto werd genomen
- **≥ 9 foto's** op website VVE WG DV / inclusie naar “Benelux” mogelijk breder

VVE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst





DOUBS - JURA

(2) 3-5 (6) Juni



Email (11 maart 2016) van Luc Manil, voorzitter van de ALF

Cette sortie est co-organisée avec

1. l'OPIE-Franche-Comté (prés. Serge Rousset)

et

2. le Conservatoire botanique national de Franche-Comté (Frédéric Mora)

WE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



DOUBS - JURA (2) 3-5 (6) Juni



- * Un **premier rendez-vous** sera fixé **vendredi vers 9h**
puis **un autre vers 12h20**
puis un autre **samedi matin**
- * 14 membres de l'ALF se sont présinscrits, plus quelques participants locaux et, selon tes estimations, une quinzaine de Belges
- * Pour les logements, vous aurez le choix entre un **gîte rural, ds chambres d'hôtes et des hôtels**, mais les tractations sont en cours. Un lieu avec **salle de réunion** sera aussi prévu. Les participants pourront aussi s'occuper eux-même de leurs **propre logement, tout en participant aux sorties et repas du soir**

WE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



- * Le **vendredi** à Passonfontaine. **Après-midi**, région (pour ...).
 - * **Samedi**, suite, secteur pour ... (1000 m) no ... et où *Colias* ... être trouvés ...
 - * **Dimanche**, ... et d'autres v ... km plus au s ...
- leur de
icon.
humides de la
e ...).
- hero dans le même
courbières d'altitude
, biotopes plus froids
titania peuvent déjà
aison.
- stant dans le Doubs
elle dans le Jura, 110

WE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst



DOUBS - JURA

(2) 3-5 (6) Juni



- * Finale details komen beschikbaar na de meeting van OPIE op 15 april
- * **Voorstel 1.** Wie interesse heeft: **aanmelden aub tegen eind maart**
- * **Voorstel 2.** Meeting op een **avond na 15 april** in BC Molsbroek na 19u00 voor wie zich heeft aangemeld

VVE_WG_DV_2016_03_12_bijeenkomst